

Годишен анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за 2023 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF), управлявана от Европейската Комисия и включваща държавите-членки и Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ), е създадена с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

Тази система има за цел да осигури на органите осъществяващи контрола по безопасността на храните и фуражите ефективна обмяна на информация относно рисковете и мерките, които са взети или предстои да бъдат взети, за овладяването им.

Общият брой нотификации за 2023 г. е **4677**. Сигналите в категория храни са най-много – **4172**, следвани от фуражите – **301** и материалите в контакт с храни – **192** (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни.

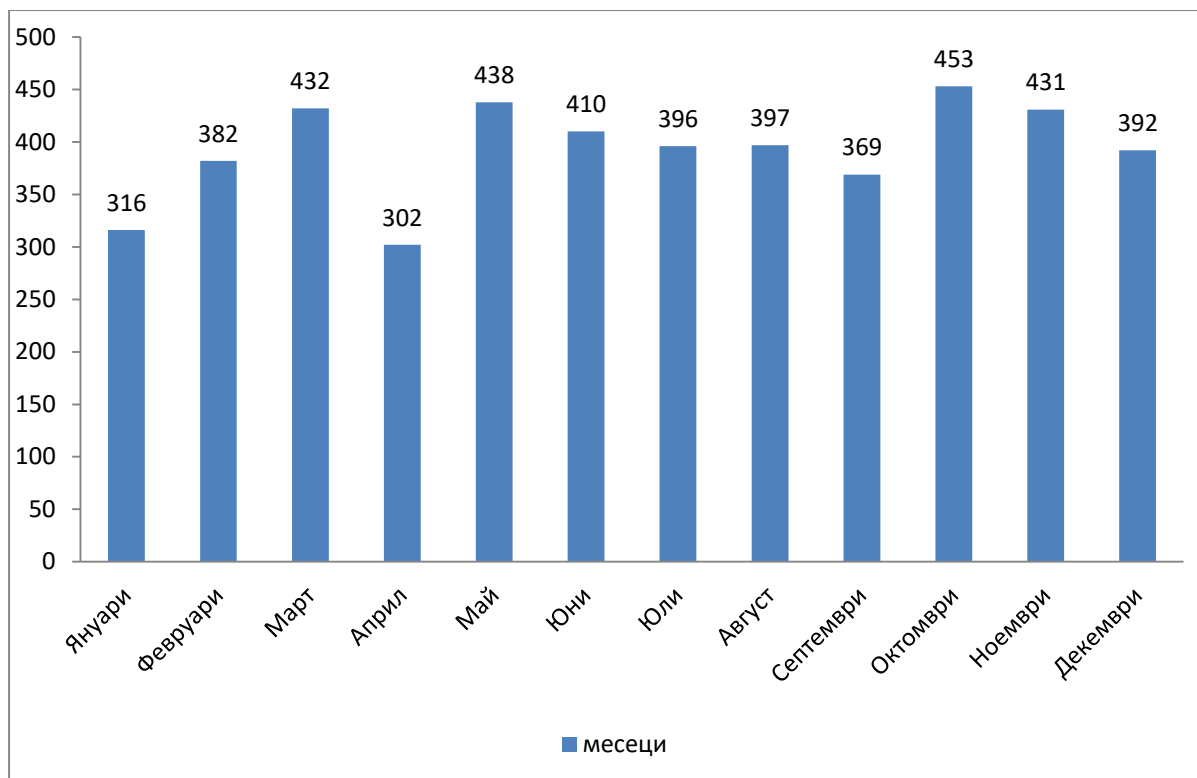
При разпределението на нотификациите по **вид** най-много са в категорията на **нотификациите за недопуснат внос** – 1563, следвани от **предупредителните нотификации** – 1263 нотификации, **нотификациите за насочване на вниманието** – 1049 и **нотификациите за проследяване** с 827. (фиг.2).

Фиг. 2 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по видове нотификации.

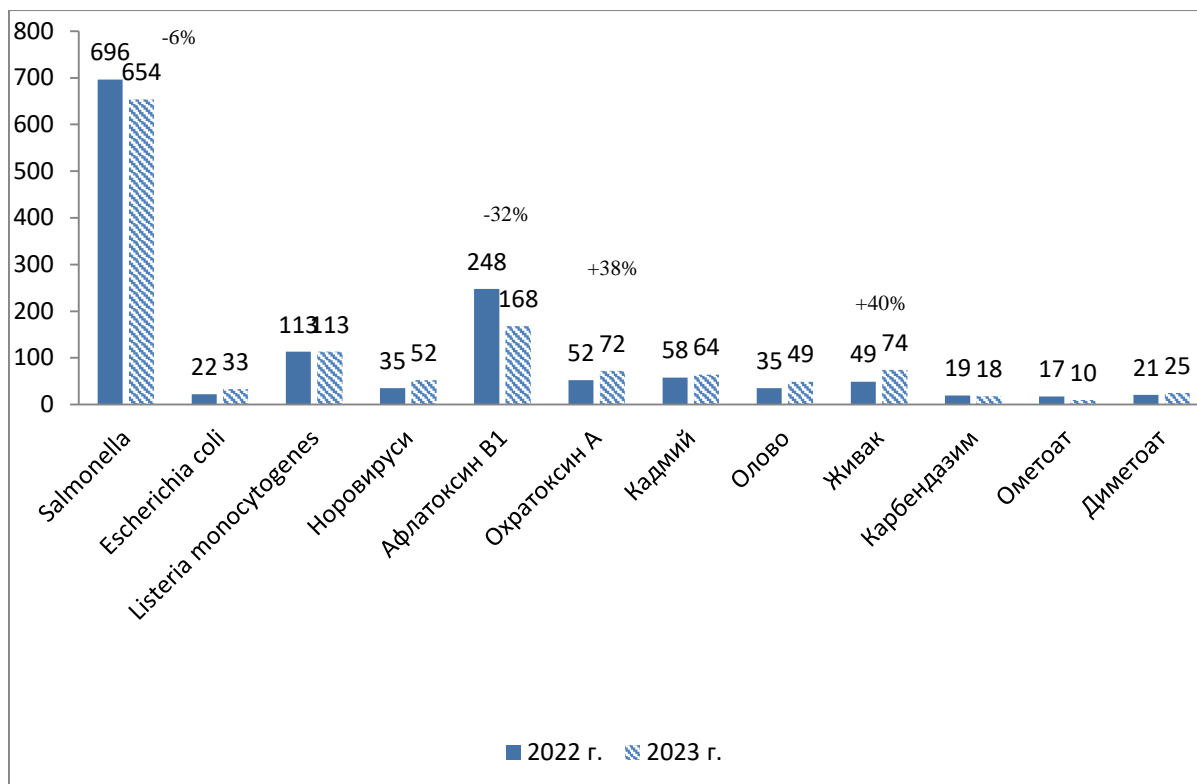
При разпределението на нотификациите по месеци се наблюдава следната тенденция: **повишение** се наблюдава през март (432), май (438), юни (410), октомври (453), ноември (431). **Спад** се наблюдава през януари (316), април (302) и септември (369).

В началото на годината се наблюдава **известно понижение** през месец януари. След това се наблюдава **плавно повишение** през месеците февруари и март. През месец април (302) се наблюдава **спад** като тогава се наблюдава **пик на понижението**. През месец май се наблюдава отново **повишение**. През месеците юни, юли и август не се наблюдава **особена промяна**. През септември се наблюдава **известен спад**, а през месец октомври (453) се наблюдава **пик на повишение**. В края на годината през месеците ноември и декември се наблюдава **постепенен спад**.

Фиг. 3 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по месеци за 2023 г.

На фиг. 4 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за 2022 и 2023 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава **леко повишение** като само при *Salmonella* се наблюдава **спад** с 6%. При микотоксините се наблюдава както **понижение** при афлатоксин В1 с 32%, така и **повишение** при охратоксин А с 38%. При тежките метали се наблюдава **повишение**, като при живака достига 40%. Пестицидите запазват **ниски нива**.

Фиг. 4 Най-често докладвани причини за нотифициране за 2022 – 2023 г.

От обобщените данни за 2022 г. и 2023 г. може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми без *Salmonella*, при част от микотоксините и при тежките метали. Пестицидите запазват ниски нива.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 1175 нотификации: За месец януари 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 14 нотификации, следвана от Германия и Белгия, всяка с по 7 нотификации. За месец февруари 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Холандия с 15 нотификации, следвана от Франция с 14 нотификации. За месец март 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 16 нотификации, следвана от Испания с 10 нотификации. За месец април 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Турция и Холандия, всяка с по 8 нотификации, следвани от Испания и Германия, всяка с по 7 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец май 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Холандия и Испания, всяка с по 11 нотификации, следвани от Полша и Белгия, всяка с по 10 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец юни 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 13 нотификации, следвана от Италия с 8 нотификации. За месец юли 2023 г. при

предупредителните нотификации най-често нотифицираните страни са Полша и Италия, всяка с по 12 нотификации, следвани от Холандия и Франция, всяка с по 9 нотификации. За месец август 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Полша със 17 нотификации, следвана от Франция с 12 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец септември 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Холандия с 14 нотификации, следвана от Германия с 12 нотификации. За месец октомври 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Франция с 16 нотификации, следвана от Холандия и Полша всяка с по 12 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец ноември 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Холандия с 13 нотификации, следвана от Франция с 12 нотификации. България е нотифицирана веднъж. За месец декември 2023 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Холандия с 14 нотификации, следвана от Франция с 12 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 1508 нотификации: През месец януари 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 21 нотификации, следвана от Индия с 15 нотификации. През месец февруари 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 18 нотификации, следвана от Индия с 15 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец март 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 20 нотификации, следвана от Турция с 15 нотификации. През месец април 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 13 нотификации, следвана от Турция с 11 нотификации. През месец май 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 22 нотификации, следвана от Украйна с 20 нотификации. През месец юни 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 43 нотификации, следвана от Индия с 21 нотификации. През месец юли 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е САЩ с 21 нотификации, следвана от Индия с 20 нотификации. През месец август 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 21 нотификации, следвана от Индия със 17 нотификации. През месец септември 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 16 нотификации, следвана от Китай с 15 нотификации. През месец октомври 2023 г. при

нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия с 24 нотификации, следвана от Турция с 20 нотификации. През месец ноември 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Китай с 27 нотификации, следвана от Индия с 26 нотификации. През месец декември 2023 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Индия със 17 нотификации, следвана от Турция с 15 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 983

нотификации: През месец януари 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвана от САЩ със 7 нотификации. През месец февруари 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Испания с 8 нотификации, следвана от Полша със 7 нотификации. През месец март 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 14 нотификации, следвана от Франция с 12 нотификации. През месец април 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираните страни са Турция и Франция всяка с по 8 нотификации, следвани от Китай с 6 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец май 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвана от Турция с 8 нотификации. През месец юни 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Турция с 10 нотификации, следвана от Полша с 8 нотификации. През месец юли 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша със 7 нотификации, следвана от Египет, Китай, Холандия и Испания всяка с по 6 нотификации. През месец август 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 16 нотификации, следвана от Италия с 6 нотификации. През месец септември 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Испания с 6 нотификации, следвана от Полша и Украйна с по 5 нотификации. През месец октомври 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Испания с 11 нотификации, следвана от Полша с 10 нотификации. През месец ноември 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Турция с 9 нотификации, следвана от Китай със 7 нотификации. През месец декември 2023 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често

нотифицираната страна е Турция с 10 нотификации, следвана от Китай и Обединеното кралство всяка с по 8 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 681 нотификации: През месец януари 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Италия с 6 нотификации, следвана от Австрия, Полша, Холандия и Испания с по 5 нотификации всяка. През месец февруари 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са Полша и Германия с по 6 нотификации, следвани от Австрия и Италия всяка с по 5 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец март 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са: Франция, Германия, Холандия и Италия всяка с по 6 нотификации, следвани от Испания и Китай всяка с по 5 нотификации. България е нотифицирана 3 пъти. През месец април 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 8 нотификации, следвана от Германия с 4 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец май 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 23 нотификации, следвана от Испания с 6 нотификации. През месец юни 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 8 нотификации, следвана от Франция и Испания, всяка с по 7 нотификации. През месец юли 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Полша с 16 нотификации, следвана от Испания с 8 нотификации. През месец август 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са Германия и Холандия, всяка с по 7 нотификации, следвана от Франция с 6 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец септември 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираните страни са Полша и Холандия всяка с по 9 нотификации, следвани от Германия с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж. През месец октомври 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Полша с 13 нотификации, следвана от Франция с 8 нотификации. През месец ноември 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 8 нотификации, следвана от Полша със 7 нотификации. България е нотифицирана два пъти. През месец декември 2023 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 11 нотификации, следвана от САЩ с 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

За 2023 г. в системата за бързо оповестяване на храни и фуражи (RASFF)

България е нотифицирана общо 18 пъти.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
31.01.2024 г.